

**Begäran om förhandsavgörande framställd av Landgericht Dortmund (Tyskland) den 20 april 2023 –
ASG 2 Ausgleichsgesellschaft für die Sägeindustrie Nordrhein-Westfalen GmbH mot Land
Nordrhein-Westfalen**

(Mål C-253/23, ASG)

(2023/C 261/16)

Rättegångsspråk: tyska

Hänskjutande domstol

Landgericht Dortmund

Parter i det nationella målet

Klagande: ASG Ausgleichsgesellschaft für die Sägeindustrie Nordrhein-Westfalen GmbH

Motpart: Land Nordrhein-Westfalen

Tolkningsfrågor

1. Ska unionsrätten, särskilt artikel 101 FEUF, artikel 4.3 FEU, artikel 47 i stadgan och artiklarna 2.4 och 3.1 i direktiv 2014/104/EU ⁽¹⁾ tolkas så, att den utgör hinder för en tolkning och tillämpning av en medlemsstats lagstiftning som innebär att en skadelidande som kan ha åsamkas skada till följd av en överträdelse – som slagits fast i enlighet med artikel 9 i direktiv 2014/104/EU eller de nationella bestämmelser som införlivar den med bindande verkan – av artikel 101 FEUF hindras från att överföra sina anspråk, särskilt när det rör sig om kollektiv skada eller spridda skador till en godkänd tillhandahållare av juridiska tjänster som agerar som förvaltare, så att denne kan slå ihop dessa anspråk med anspråk från andra påstått skadelidande och göra dem gällande i en talan till följd av beslut som meddelas av de ansvariga konkurrensmyndigheterna (så kallad follow-on-talan), när det inte finns andra likvärdiga lagstadgade eller avtalsenliga möjligheter att slå samman skadeståndsanspråk, särskilt på grund av att de inte leder till fullgörelsedomar eller inte är genomförbara av andra processuella skäl eller är objektivt orimliga av ekonomiska skäl, och att det därmed i praktiken är omöjligt eller i vart fall orimligt svårt att lagföra överträdelsen när det rör sig om mindre skador?
2. Ska unionsrätten under alla omständigheter tolkas på detta sätt när talan om aktuella skadeståndsanspråk måste väckas utan att Europeiska kommissionen eller nationella myndigheter i förväg har fattat ett beslut med bindande verkan i den mening som avses i nationella bestämmelser som grundar sig på artikel 9 i direktiv 2014/104/EU med avseende på det påstådda åsidosättandet (en så kallad stand alone-talan), när det inte finns andra likvärdiga lagstadgade eller avtalsenliga möjligheter att slå samman skadeståndsanspråk för att väcka talan inom ramen för ett tvistemål av de skäl som redan har angetts i fråga 1 och särskilt när en överträdelse av artikel 101 FEUF annars överhuvudtaget inte skulle kunna lagföras, det vill säga varken genom public enforcement (offentlig tillämpning av konkurrensreglerna) eller genom private enforcement (privat tillämpning av konkurrensreglerna)?
3. För det fall att åtminstone en av de båda frågorna ska besvaras jakande, ska då de relevanta bestämmelserna i tysk rätt inte tillämpas om det inte är möjligt att göra en unionsrättskonform tolkning, vilket skulle innebära att överlåtelseerna under alla omständigheter skulle ha verkan ur detta perspektiv och att ett effektivt tillvaratagande av rättigheter skulle vara möjligt?

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/104/EU av den 26 november 2014 om vissa regler som styr skadeståndstalan enligt nationell rätt för överträdelser av medlemsstaternas och Europeiska unionens konkurrensrättsliga bestämmelser (EUT L 349, 2014, s. 1).

**Begäran om förhandsavgörande framställd av Ustavni sud Republike Hrvatske (Kroatien) den 28 april
2023 – E.P. mot Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Samostalni sektor za drugostupanjski
upravni postupak**

(Mål C-277/23)

(2023/C 261/17)

Rättegångsspråk: Kroatiska

Hänskjutande domstol

Ustavni sud Republike Hrvatske

Parter i det nationella målet

Klagande: E.P.

Motpart: Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak

Tolkningsfrågor

- 1) Ska artiklarna 18, 20, 21 och 165.2 andra strecksatsen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT C 202, 2016, s. 1) tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken en förälder förlorar sin rätt till ett högre personligt grundavdrag från inkomstskatt för ett underhållsberättigat barn – som dels är en underhållsberättigad student som utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat i utbildningssyfte, dels har omfattats av insatser som vidtagits med stöd av artikel 6.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG (EUT L 347, 2013, s. 50), vilka syftar till att främja rörligheten för studerande från en medlemsstat med lägre eller genomsnittliga levnadskostnader till en medlemsstat med högre genomsnittliga levnadskostnader, definierade i enlighet med Europeiska kommissionens kriterier i artikel 18.7 i denna förordning – om det utbetalda stödbeloppet, vars syfte är att främja studenters rörlighet, överskrider en fastställd gräns?
- 2) Ska artikel 67 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1) tolkas så, att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken en förälder förlorar sin rätt till ett högre personligt grundavdrag från inkomstskatt för en underhållsberättigad familjemedlem som under sin studietid i en annan medlemsstat har beviljats rörlighetsstöd för studerande enligt artikel 6.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG (EUT L 347, 2013, s. 50)?

Begäran om förhandsavgörande framställd av Corte suprema di cassazione (Italien) den 28 april 2023 – M.M., i egenskap av arvinge efter M.R. mot Ministero della Difesa

(Mål C-278/23, Biltena ⁽¹⁾)

(2023/C 261/18)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Corte suprema di cassazione

Parter i det nationella målet

Klagande: M.M., i egenskap av arvinge till M.R.

Motpart: Ministero della Difesa

Tolkningsfrågor

- 1) Ska klausul 5, "Bestämmelser för att förhindra missbruk", i ramavtalet om visstidsarbete undertecknat av EFS, UNICE och CEEP, som fogats till rådets direktiv nr 1999/70/EG ⁽²⁾ av den 28 juni 1999, tolkas så, att den utgör hinder för en nationell bestämmelse, som den italienska bestämmelsen i artikel 2.1 lag nr 1023 från år 1969 och artikel 1 i ministerdekret av den 20 december 1971, enligt vilken årliga uppdrag (i den mening som avses i artikel 7 i ministerdekret av den 20 december 1971: "under högst ett läsår") för undervisning i icke-militära ämnen vid skolor, institut och enheter vid marinen och flygvapnet, får tilldelas till extern civil personal vid den statliga förvaltningen, utan att det anges bestämmelser om objektiva grunder för förnyelse av dessa (såsom uttryckligen föreskrivs i artikel 4 i samma ministerdekret, enligt vilken ersättningen ska sänkas för det andra uppdraget), bestämmelser om en övre sammanlagd tidsgräns för visstidsanställningskontrakten och bestämmelser om hur många gånger kontrakten får förnyas, och utan att det föreskrivs en möjlighet för sådana lärare att erhålla ersättning för den skada som de eventuellt har lidit till följd av en sådan förlängning, eftersom lärare vid sådana skolor för övrigt inte ges möjlighet till fast anställning?